

AZ ANYAKÖNYBEN OLVASTUK

Ács (július-október)

megkeresztelték: Nagy-Herczeg Tiarát, Major Máté Lászlót, Hegedűs Zoltán Mátét, Lakasz Linettet, Szücs Lászlót, Horváth Barnabást, Horváth Mírá, Kohár Martin Rudolfot, Borbás Pankát, Borbás Ákost, Sallai Mártont, Takács Hannát, Palakovics Patríciát, Vadász Attilát, Vadász Botond Zentét, Vadász Fruzsínát

Konfirmációi fogadalmat tett: Zsidi Máté, Rác Bence, Gerecsei Dargai Bence, Lőrincz Boldizsár, Bolla Károly Kevin, Horváth Ádám, Gerecsei László, Szentirmai Polli, Varga Dóra, Szendi Anna, Palakovics Patrícia, Argai Boglárka, Csinger Hanna, Zsebők Alexandra, Tóth Éva, Takács Hanna, Buzási Zora Csenge.

házasságot kötött: Halmos Ferenc Gábor és Perger Erzsébet, Varga Tamás és Venczel Éva, Tóth Gábor és Benkó Csenge, Baranya József és Végh Anikó, **eltemették:** Maller Lajost, Varga Sándornét, Perger Lászlót, Németh Istvánnét, Gerencsér Ferencné, Penthe Jánost, Csere Zsigmondot, Nagy Jánost, Takács Bélánét, Balla Lászlónét, Plank Istvánnét

Ászár: megkeresztelték Kucin Dominikot

Bakonysárcány: eltemették Bokros Zoltánnét

Dad: A keresztség sákramentumában részesült: Szücs Bálint Attila és ifj. Győre Szabolcs

Konfirmációi fogadalmat tett: Nemes Zsófia Anna és Rokosz Eszter

Kisbér: megkeresztelték Kovács Léna Freját

Tárkány: eltemették Derzsó Lászlót

Helyreigazítás

Ezen a helyen leközölt verseket nem Farkas Mihályné írta.

Ő csupán szeretetből és azért küldte be mert nagyon tetszett neki.

A szerző: Aranyosi Ervin

Tőle elnézést kérünk és a kért honoráriumot kifizetjük.

Szerk.

CSALÁDOS NAPKÖZIS TÁBOR

Sajnos, az ácsi gyülekezetben a szokásos családi táborunkat a járvány elvitte, de napközi jelleggel sikerült megtartanunk egy családi táborot, családi programot július 30. és augusztus 2. között. Csütörtökön mindjárt belesapunk a közepébe: a kislódi Sobri Jóska Kalandpark várt bennünket. Útközben Tétszentkúton álltunk meg, ahol a búcsújáró templom kellemes kertjében, a szabadtéri oltár előtt tartottuk napi áhítatunkat. Az aranyborjú történetét kezdtük olvasni a bibliaolvasó kalauz szerint, ekkor is, a tábor többi napján is erről szólt az igei üzenet. A kalandparkban mindenki megtalálhatta a neki kedves szórakozást vagy ügyességi feladatot: bobozás, akadálypálya, lombkorona-ösvény, gokart és ki tudná felsorolni, mi minden várt bennünket! Az igazán bevállalások ugrottak, drótköté-

len csúsztak a tó felett stb. Szép időnk volt, jó kedvvel telt a nap, majd jó étvágyal ettük a finom ebédet. Pénteken Mosonmagyaróvár várt minket. Út közben Héderváron álltunk meg, a krump-libogár-szobornál. Annak emlékére állították, hogy hazánkban először itt találkoztak ezzel a kártevővel. A parkban a reggeli áhítatra is elcsendesedtünk, vetettünk egy pillantást a kastélyra, és indultunk tovább. Mosonmagyaróváron a számtalan csodát és érdekességet kínáló „Futura Élmenypark” volt a célunk. Csillagászati előadás és fizikai-kémiai kísérletek ámítottak el, kipróbálhattunk érdekes dolgokat, megismerkedhettünk világunk törvényszerűségeivel, meglepetéseivel. Hazatérésünk után a Piskóta Étterem várt finom ebédrel. A szombat helyben zajlott, a templomban reggeli áhítattal kezdtünk,

majd kézműves foglalkozás várt minket: levendulás zsákot, kulcstartót, készítettünk. Ebéd után különleges dolgoknak lehettünk részesei: először néptáncot, népi játékokat tanulhattunk, majd a Hungarikummá nyilvánított magyar szabályavívásról tartott nekünk bemutatót Somogyi Előd és társa. A hevenyészett „edzés”, amiben a gyerekek is részt vettek nagyon jól sikerült. Vasárnap az istentiszteleten fejeztük be a táborot, ahol elénekeltük a táborban megtanult énekeket, és az 1. Korintusi levél alapján (10,6-14) foglaltuk össze az elmúlt napok igei útmutatását. [Az alkalom az EFOP-1.3.7-17-2017-00283 „Hittel Ácsért” program keretében került megvalósításra.](#)

Gerecsei Zsolt

Újságunkat – hirdetőinknek és alapítványunk támogatóinak köszönhetően – ingyenesen juttatjuk el olvasóinkhoz!

Hét Határ Református hitéleti lap. Megjelenik minden hónap első vasárnapján Ács, Ászár, Bana, Bábolna, Bokod, Csép, Császár, Dad, Ete, Kisigmánd, Kisbér, Kömlőd, Környe, Környebánya, Nagyigmánd, Oroszlány, Réde, Vérteskethely, Szákszend, Tárkány reformátusai közt

Kiadó: „Közelebb Egymáshoz” Alapítvány 2941 Ács, Fő u. 71. Felelős kiadó: **Gerecsei Zsolt** elnök

Szerkesztőség: 2853 Kömlőd, Perczel u. 26. tel.: 06-34/578-503 fax.: 06-34/470-543 email: hethatarlap@gmail.com

Felelős szerkesztő: **Bogáth István** Nyomtatás: MONTÁZS Press Kft. Oroszlány tel.: 20/454-35-41 Molnár Ferenc ügyvezető

Internet elérhetőség: www.hethatar.refdunantul.hu

ISSN 1417 - 7641

Református hitéleti lap

XXIV. évfolyam 11. szám

2020. november

ZSINATI AJÁNLÁS A VÍRUSHELYZETBEN

Felhívás lelkipásztor testvéreinkhez a koronavírus-járvány második hulláma kapcsán teendő óvintézkedésekről. A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Elnökségi Tanácsa 2020. november 4-én videokonferencián tartott megbeszélésén áttekintette az egészségügyi válsághelyzet (koronavírus-járvány) kapcsán tett kormányzati és közegészségügyi intézkedéseket és azok hatását istentiszteleti életünkre és gyakorlatunkra. Mindezek alapján a következő felhívással fordulunk szolgatársainkhoz: Lelkipásztor testvéreink és gyülekezeitek kötelessége, hogy hatályos törvényeink és rendelkezéseink értelmében minden templomi és templomon kívüli egyházi alkalmon példamutatóan és szigorúan tartsák be a hatósági előírásokat, valamint a távolságtartási, maszkhasználati és fertőtlenítési szabályokat.

Kérjük, hogy templomainkban, gyülekezeti termeinkben és a lelkesi hivatalokban helyezzenek ki kézfertőtlenítőt.

Rendszeresen végezzenek a padokra, asztalokra is kiterjedő fertőtlenítő takarítást.

Gondoskodjanak a gyülekezeti alkalmaink előtt és után az alapos szellőztetésről.

Az állami rendelkezések értelmében a lelkesi hivatalok nyitvatartási idejében minden ott tartózkodónak kötelező a maszkhasználat és a távolságtartás betartása. Kérjük, hogy erre jól látható felirattal is hívják fel a figyelmet.

ISTENTISZTELETEK

Kérjük, hogy istentiszteleteken és bibliaórákon a templomi padokban (ülérend megjelölésével) biztosítsák a

megfelelő távolságtartást. Ahol székek vannak, ott csak minden harmadik széken üljenek, vagy rendezzék be a termet a megszabott távolsághoz igazítva. Ugyanez vonatkozik presbiteri és más egyházi gyűlésekre. Javasoljuk, hogy istentiszteleteinken csökkentsék a gyülekezeti éneklést egy-egy kezdő és záró énekversre. A gyülekezet további közös éneklése

helyett – ha lehetőség van rá – hangszeres zene szóljon.

Kérjük, hogy előzetes hirdetések útján is nyomatékosan hívják fel gyülekezeti tagjaink figyelmét arra, hogy az istentiszteleten és egyházi gyűléseken kizárólag orrot és szájat eltakaró maszkban lehet részt venni.

Kérjük, hogy a lelkipásztorok az istentiszteleten, gyülekezeti alkalmon, kazuális szolgálatok végzésekor csak megszólalásuk idejére vegyék le az arcmaszkot! Ugyanez vonatkozik az egyházi vagy más gyűlésekre is, illetve más, települési, iskolai, intézményi és közösségi rendezvényekre is. Kérjük, hogy az istentiszteleteken kerüljék a kontaktussal járó üdvözlés és elköszönés minden formáját.

EGYÉB SZOLGÁLATOK
Kérjük, hogy legyenek külön figye-

lemmel arra, hogy az esküvői és a temetési gyülekezet tagjai is tartsák be a járványügyi biztonsági szabályokat, erre a résztvevők figyelmét is hívják fel.

A temetés felvételekor és a temetési szolgálat egész ideje alatt lelkipásztor testvéreink tartsák meg a gyászolóktól a másfél-kétféle méteres vagy nagyobb távolságot, és erre kérjük meg a jelenlévő gyászolókat is.

A temetések után tartózkodjanak a közvetlen részvétnyilvánítás megszo-

kott gesztusaitól és erre kérjük meg a gyászoló gyülekezet tagjait is.

Javasoljuk, hogy a temetési szolgálat a lehető legrövidebb időre korlátozód-

jék.

Ahol lehetőség van, ott ajánljuk a kültéri ravatalozást.

Ha csak a sírnál van lehetőség a szertartásra, akkor a ravatalozó előtti és a sírnál végzett liturgiát össze kell vonni, de a feltámadás igéi és az apostoli hitvallás mindenképpen hangozzon el!

Kérjük, hogy a 65 évesnél idősebb vagy krónikus betegséggel élő lelkipásztorok helyett fiatalabb szolgatársak vállalják el a temetést. Az egyházmegyéek szükség szerint segítsék a helyettesítések rendjének a kialakítását.

Az adventi és karácsonyi ünnepek közeledtével az Elnökségi Tanács újabb rendelkezéssel fog élni.

Továbbra is kitartóan könyörögjünk Istenhez a járvány elmúlásáért, betegeink gyógyulásáért és gyászoló testvéreink vigasztalódásáért. Isten legyen mindnyájunk őriző pásztora!

Budapest, 2020. november 4.

A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Elnökségi Tanácsa

MEGBECSÜLTSG ÉS HIÁNYOSSÁG

Naamán, Arám királyának hadseregparancsnoka nagyra becsült ember volt ura előtt, és tekintélyes, mert általa szabadította meg az ÚR Arámot. Ez a férfi erős vitéz volt, de bélpoklos lett (2Kir 5,1)

Isten mindenknek Ura. Úr a népek felett és a teremtett világmindenségben, aki győzelmet adott Naamának, ennek a vitéz arámi harcosnak. Naamán neve *kegyest, kegyelme*st jelent, ő nagyra becsült volt ura, az Arám király előtt. Harci sikereket ért el ez a hadseregparancsnok, aki vitéz harcos hírében állt, de gazdag és nagyra becsült szolgája volt urának. Mindent elért ahhoz, hogy megelégedett, örömteli ember lehessen, azonban bélpoklos lett. Akkor is súlyos bőrelváltozásnak számított a baja, ha nem volt azonos a mai lepraként ismert fertőző betegséggel. Betegsége beárnyékolta hírnevét.

Nincsen tökéletes, hiányosságok nélküli életút a földön. Azért sincs, mivel egy Istentől eltávolodott világban élünk és mert Isten némelyikünk életében megengedi, hogy jelen legyen valamilyen tövis a mindennapjainkban, amely emlékeztet arra, hogy halandók és zarándokok vagyunk ebben a világban.

Gyakran, amikor arra vágyakozunk, hogy életünk a sikeres emberekéhez hasonlítson, akár a keresztyén szolgálatban maguknak nevet és elismertséget szerzett egyénekéhez, akkor elfeledkezünk arról, hogy Isten a vele való örömteli közösségre hívott el, és hogy ezeknek az embereknek az elismertsége mögött sok esetben rejtett hiányosságok találhatók. Másképpen kifejezve, Isten azért hívott el, hogy Tőle áldást nyerjünk és áldássá legyünk mások számára. Ébredjünk fel az illúzió világából, ne irigykedjünk azokra, akiknek látszólag minden jól megy, mert nem ismerjük életük árnyoldalát és mert Isten nekünk az Ő gondoskodásával megelégedett, hálaadó életet szánt. Jézus ezt mondta tanítványainak: „Ezeket azért mondom nektek, hogy az én örömöm legyen bennetek, és örömtök teljes legyen” (Jn 15,11).

Az Úr adott győzelmet Naamának, hogy általa szabadítsa meg Arámot (Szíriát), anélkül, hogy a hadseregparancsnok Istennek tulajdonította volna sikerét. Istennek terve van a szövetségi

népe körén kívül levőkkel is és el szeretné juttatni őket arra felismerésre, hogy Neki tulajdonítsák eredményeiket, győzelmeiket, ne pedig maguknak. Ismerjék meg Őt, az egyetlen Istent és Urat és álljanak szolgálatába. Alázkodjanak meg Isten előtt és egyedül Neki adjanak dicsőséget.

Vajs Tibor

TÁVOLABB VAGY KÖZELEBB

2 Mózes 20, 18-26

Az Isten jelenlétébe beleremeg a természet, még a föld is meginog teremtő Ura előtt. A nép is megijed az Isten jelenlététől, és hátrálni kezd. Csak jóval távolabbról meri szemlélni mindazt, ami a hegyen történik. Ezzel szemben „Mózes viszont közelebb ment a sötét felhőhöz, ahol az Isten volt.” (21.vers)

„...azért jött Isten, hogy próbára tegyen benneteket...” (20.vers). A próbák alatt vagy közelebb kerülsz Istenhez, vagy eltávolodsz. A próbák alatt vizsgáljuk a hited, az Istennel való kapcsolatod mélysége. Addig, amíg a nép még távol volt az Úrtól, félt Tőle. Mózes viszont az Úr „barátja”, ezért nem fél Tőle, hanem közeledik Őhöz. És Isten beszél Mózeshez, rajta keresztül üzen a népek. Világosan elmondja azt, hogy mit tegyen, mire figyeljen. Konkrét, egyértelmű utasításokat ad, amelyek mind közelebb vihetik Hozzá a népet. Hogy ne féljenek.

Istennek ma is világos, egyértelmű üzenete van hozzánk. Értünk adja ezeket, hogy ne félelemben kelljen élnünk, hogy ne távolodjunk Tőle, hanem mi is az Isten barátai lehessünk, hogy közeledjünk, sőt bátran léphessünk Hozzá, ahogyan Mózes. És ott van Isten ígérete: „Elmegyek hozzád, és megáldalak...” (24.vers) Kell-e ennél nagyobb jutalom, ígéret, öröm a számodra? Ha Isten áldása ott van az életedbe, kísér a mindennapjaidban, akkor áldott vagy! Békesség, örömed, nyugalmad van minden körülmények között.

„Közeledjete az Istenhez, és ő közeledni fog hozzátok!” (Jak 4,8)

Kovács Tamás - Dad

Helyreigazítás

Ezen a helyen leközölt verseket nem Farkas Mihályné írta.

Ő csupán szeretetből és azért küldte be mert nagyon tetszett neki.

A szerző: Aranyosi Ervin

Tőle elnézést kérünk és a kért honoráriumot kifizetjük.

Szerk.

"ÉS AZ ISTEN LETÖRÖL SZEMÜKRŐL MINDEN KÖNNYET."

Olvasandó: Jelenések 7, 9-17.

Keresztyén családokban élő gyermekek már kiskorukban felteszik a kérdést, hogy mi lesz a mennyországban. Gyakorló hitoktatóként újra és újra találkozunk ugyan ezzel a kérdéssel. A gyermeki fantáziát nem elégti ki a hitvallás, hogy van mennyország, tudni akarja, hogy az milyen, hogy ott mi van? S persze ez a kíváncsiság felnőtt korunkra is megmarad. Hiszünk az üdvösségben, bár időnként talán kétségek gyötörnek minket, S persze foglalkoztat a kérdés, hogy mire is számítsunk ott, miből is fog állni az az örök élet.

Akik pontos ismertetést várnak a Bibliától, azok csalódní fognak. Nem olyan ez, mint egy egzotikus nyaralás, ahol az utazási iroda előre leírja nekünk, hogy hová megyünk és mit fogunk látni, sőt akár fényképekkel is illusztrálja mindent. A Biblia nem számol be részletesen arról, hogy mi vár bennünket a mennyben, és hogy fogjuk tölteni napjainkat. Viszont sok olyan információt elárul nekünk, amit fontosnak tart az Örök Isten hogy tudjunk.

Ez a mai ige is egy ilyen szakasz. Nem menetrend arra nézve, hogy pontosan mikor mi fog történni az üdvtörténet során. Nem ad minden kérdésünkre választ. De felvillant egy olyan képet, amely csodálatos és biztató tényeket mutat meg nekünk arról, hogy miért jó Istenben hinni és várni a mennyek országának eljövételét.

Az első ígéret, mint közösség szólít meg bennünket. A vértanúknak, hitvallóknak serege, aki Istent dicséri, egy megszámlálhatatlan sokaság. Eszünkbe juthat Jézus szava: „az én Atyám házában sok hely van, ha nem így volna megmondtam volna nektek”. Vannak szekták, akik az üdvözültek számával ijesztgetik az embereket, miszerint az korlátozott, és ha betelik, nincs több lehetőség. A Biblia nem így látja. Isten végtelen tömeget vár, akiknek egy része a vértanúk serege.

Minden korban voltak hitükért szenvedők, akár az üldöztetést is vállalók. Eszünkbe juthat a római birodalom keresztyénüldözése, a 17. század ellenreformációnak üldözése, vagy éppen a kommunizmus üldözései és korlátozásai. A mi életünk ezekhez képest békésnek mondható Istennek hála. Mégis

megvannak a magunk „vértanúságai”, hiszen egy olyan korban élünk, amikor a hit nem ritkán gúny tárgya, amikor a keresztyénséget babonás, elmaradott közösségnek tartják. Isten azonban mindig szemmel tartja, igazgatja és erősíti az övéit. Ma is érezzük ezt, mint egyház, mint gyülekezetek sora. Nem az a fontos, hogy az emberek hogyan vélekednek felőlünk, hanem hogy Isten mit lát a mi életünkben, szolgálatunkban.

Az ígéreteknek nem csak közösségi jellegük van, a személyhez is szólnak. A sok öröm és áldás mellett – nagyon jól tudjuk, hisz átélői vagyunk – a szenvedések is részei a hívő ember életének. Jelen van az életben a nélkülözés, a betegség, a fájdalom, a gyász. Jelen vannak a mindennapi gondok: megélhetés, munkalehetőség, családi konfliktusok, stb. Isten nem ígért ezek alól mentességet az övéinek az evilági életben. Nézzük akárcsak meg Pál apostol életét, mint a legrészletesebben ismert életutat az apostolok közül, mennyi szenvedés és nélkülözés kísérette. Amit azonban ígért már a földön, az az ERŐ mindezek elhordozásához, mert „elég neked az én kegyelmem”.

S ígért e földi élet után egy örök hazát, ahol minden másképp lesz. „Nem éheznek és nem szomjaznak többé...és az Isten letöröl szemükről minden könnyet.” Ott már csak az öröm, a szeretet és a teljes szívből való Istendicsőítés marad, mely soha meg nem török, el nem múlik.

S hogy hogyan lehetséges mindez? Pál azt mondta: „az igaz ember hitből él”. A reformáció ezt így tette dogmává: *Sola Fide*, egyedül hit által. Itt Jánosnál ezt a Jézusba vetett megváltó hitet így találjuk: „megmosták ruhájukat, és megfehéřítették a Bárány vérében”. Jézus mondta: „Én vagyok a feltámadás és az élet”. Mindez tehát – az üdvösség, a feltámadás, a mennyek országa, az örök élet – egyedül Jézus Krisztusban nyerhető el. Ezt nem lehet kispórolni. Meg kell mosni ruhánkat a Bárány vérében. Meg kell látunk, hitünkkel el kell fogadnunk Isten végtelen kegyelmét, mely a legtökéletesebben Jézus kereszten való áldozatában jelent meg. Meg kell látunk saját kicsinységünket, bűnös mivoltunkat, s azt, hogy ezen csak Jézus megváltó vére tudott változtatni. Isten hív, hogy

higgyünk benne, s Szent Fia áldozatában. Hogy részesei lehessünk az ígéreteknek, Hogy majd ha eljön a pillanat, mi is ott állhassunk a Bárány előtt fehér ruhában, pálmaággal kezünkben, énekelve az örök zsoldárt: „Az üdvösség a mi Istenünké, aki a trónuson ül, és a Bárányé!”

Sugár Tamás

ÉN A NÖVÉNYEKSEL VAGYOK

Október 14-én különleges délután ígért az „Én a növényekkel vagyok...” című előadás, melyet Helmecey Bessy tartott az ácsi gyülekezeti házban. A hívogató címre jöttek is szép számmal az érdeklődők. A délután programja gyülekezetünk pályázati sorozatába illeszkedett oly módon, hogy a templom mellett kialakított „Tóth Pál füvészkert” közösségi szerepét emeltük ki vele. Az ott látható gyógy-és fűszernövényekhez kapcsolódva, az előadó a növényvilág kultúrájáról, csodáiról beszélt. Ugyanakkor elmondta, hogy mennyi gyógyító erő és áldás rejtezik sok növényben, és az azokból nyert illóolajokban. Jó néhánynak az illatát meg is tapasztalhattuk, hallhattunk az illatterápiáról. A délután folyamán sok érdekeset megtudhattunk érzékszerveink működéséről, a körülöttünk lévő növényvilág hatásáról életünkre, egészségünkre. Nem utolsó sorban újra rácsodálkozhattunk arra, hogy mennyire igaz egyik énekünk szava: „csodákkal teljes a természet temploma...” Teremtő Istenünk hatalmáról és a teremtett világ csodáiról tudhattunk meg sok érdekeset a közvetlen, elkötelezett előadótól. A program az EFOP-1.3.7-17-2017-00283 „Hittel Ácsért” program keretében került megvalósításra.

A TESSEDIK RELYTÉLY

A Bokodi Evangélikus Temetőben, a fehér márvány kereszt közelében van egy felújított, különlegesen szép, vörös márvány sírkő!

Méretei, kialakítása teljesen elüt a környezetében lévő sírjelektől. Feliratából kitűnik, hogy Tessedik Sámuel evangélikus lelkész és lánya, nyughelyét mutatja.

A sírkő felirata: *A sír alatt aluszák csendes álmukat néhai T.T. TESSEDIK SÁMUEL úr a Bokodi evangélikus lelkésznek lelképásztora, meghalt 1859. január 16-án. Áldás maradékaira örök béke sírhalmán! Szeretett lánya Tessedik Susanna meghalt 1859. május 8. 34 éves korában.*

Tessedik Sámuel evangélikus lelkész 1827 nyarán került Bokodra 60 éves korában, Surd Zala- megyei községből, Pusztai Márton /Oroszáza 1776-1848/ lelkésztsársát váltotta, aki Surd községben szolgált tovább.

Ki volt ez lelképásztor, aki itt halt meg és emléké a mai napig is becsben tartja az eklézsia?

Talán a nagy Tessedik polihisztor, egyházszervező, iskolaalapító, nővényemesítő fia?

Lehetett volna az is! A válasz az, hogy nagy valószínűséggel unokatestvérek voltak!

A nagy **Tessedik** a Pest megyei **Alberiben** született **1742. április 20-án** evangélikus lelkész családból, édesanyja: Lang Erzsébet. Szarvason nősült: 1768. július 13-án, felesége: Markovitz Terézia, az ottani lelkész lánya.

A mi TESSEDIK Sámuelünk Aszódon született 1768. júl. 3. Apja: D. Tessedik Sámuel, lelkész, anyja: Feja Erzsébet. Keresztzüllők: báró Podmaniczky Sándor és Jeszenszky Zsuzsa, az aszódi evangélikus anyakönyv szerint.

Tény, hogy a nagy Tessedik, Aszódon sem volt ismeretlen, „*mert rokonai szálak fűtétek oda egy lelkész házaspárnál, nővére is ott tartózkodott, valamint rokona: Hajnóczy József is ott lakott akkor*”. /Podmaniczky család levéltára alapján MTA levéltára, töredék Bertók János./

Ez a „rokonai szál” lehet a mi Tessedikünk édesapja.

A nagy Tessedik Önéletleírása /117. old./szerint a család közvetlen őse: **Tessedik Márk**, Trencsén megyében – ma Szlovákia- Popradno községben lakott. Márknak három fia volt: János, György és Éliás. A három testvér (János kerekedő, György és Éliás mészárosok voltak), cseh és morva területeiről bejött takácsmesterekkel együtt összesen 13-an a Trencsén megyei Puchó községbe költöztek a Sulyovszky család birtokára. Itt evangélikus vallásuk miatt a lakosság nem nézte őket jó szemmel, s ezért támogatásért és pártfogásért III. Károlyhoz folyamodtak.

A három testvér közül Jánosnak leszármazottai nem voltak, míg Éliásnak, Éliás Pál nevű fia a szülői evangélikus lelkész lett, kinek 1708-ból egy egyházi jellegű munkája is fenn maradt. Ennek Pál nevű fia szintén szülői lelkész volt. Ennek leszármazottja lehet a mi Tessedikünk.

A harmadik testvér: György és Nedeczky Eszter, ők voltak a nagy Tessedik nagyszülei. Sámuel nevű fiuk és Láng Erzsébet házasságából született a polihisztor Tessedik Sámuel.

Tessedik Márknak három fia mellett még két lánya is volt: Erzsébet és Zsuzsanna. Zsuzsanna, Hajnóczy Tamáshoz ment férjhez, s az ő leszármazottjuk lett Hajnóczy József, aki ekként volt rokonságban a Tessedik családdal.

A Bokodon szolgált Tessedik Sámuel sajátkezü bejegyzése, felszentelése alkalmából:

Latin nyelven, írja - születési adatai után-, hogy iskoláit Aszódon kezdte, majd Pozsonyban és Sopronban folytatta. Nemes- Kér községben tanítóskodott, majd a Teológián, Stanislovics Károly és Farkas Károly professzorok tanítványa volt.

A Tolna megyei Borjád és a Veszprém megyei Bábony községekben szolgált. **Wittenbergben az Akadémián 1802-ben egy szemesztert hallgatott, ezután került Surd községbe.**

Felszentelését Nagy István szuperinten-

dens végezte /Sár/ Szent Lőrincen Tolna megyében, Bárány Pál, és Knár János esperesek jelenlétében. Dátum: 1803. szept. 8.

Felszentelése után 1804 körül megházasodott, felesége Schkrankay Erzsébet, egy fiuk –József született, de hamarosan meghalt. Nevelt lányuk N Bodatz Katalin, akit férjhez adtak 1818 április 13-án Szeptenekre, Miklós nevű tanítóhoz. Első felesége ezután elhunyt, majd néhány év múlva ismét megnősült és elvette: nemes Mészáros Zsuzsát. Ebből a házasságból született: 1823. jan. 17. Lajos (+1860), 1825 július 11-én Zsuzsa (+1859)

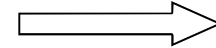
A temetőben a Tessedik sírköve mellett, van egy kisebb méretű sírkő, amely nemes Mészáros Zsuzsa édesapja nyughelyét jelzi. A sírjel felirata: *Itt nyugszik T. T. Mészáros Péter Úr, meghalt 1799 esztendő május 2, élt 43 esztendőt. Isten vigasztalja meg a súlyos gondjaikkal terhelteket.*

Mészáros Péter 1793- tol -- 1799-ig evangélikus lelkész volt Bokodon, előtte Kispécz-en (ma Kajárpéc) szolgált.

A helyi evangélikus halotti anyakönyv 1779. május 2 bejegyzése szerint: *az emlékezetnek okáért nevezetes ezen Bokodi Evangélika Eklézsiának érdemes lelképásztora T. T. Mészáros Péter, mint utána szent tisztébe egész 10 esztendőket, Bokodi Eklézsiában 5 ½ esztendőt, egész életében pedig 43 esztendőt eltöltött volna, ezen folyó 1799 esztendő Áldozó Csüörtökén máj. 2.-n reggel 9 órakor, az Úr kimúlt. Következő szombaton pedig magyar és toth halotti prédikációkkal 3 búsuló magyar versekkel tisztességesen sok számos hívektől a temető helyre elkísértetett.* Helyi szolgálatának kezdetét az anyakönyvbe önmaga jegyezte be: *Én Mészáros Péter az Kis Péteze szent gyülekezetből ordinációs /felszentelt/ Lelki Pásztornak bé-hozattam 1773 szeptember 17.-én*

Tessedik Sámuel, 1827-1856-ig Bokodon szolgált, prédikált, magyarul, németül és szlovákul. Mellette Smidt Mihály káplán, a későbbi lelkész és híres esperes segítette munkáját.

A TESSEDIK RELYTÉLY

Surdon a Keresztelési Anyakönyvet - 1790. szept.17.-n az alábbi bejegyzéssel kezdte:

Add Uram! Hogy minden ujjá születettek, Akik én általam megkereszteltettek A szent háromságnak, dicső szent nevében, Legyenek beírva az élet könyvébe.

Tevékenységehez fűződik: a faiskola létesítése /1840-es évek/ a selyemhernyó tenyésztés meghonosítása, az eperfák ültetése, a fásítás, akác telepítés, oltás, csupa olyan tevékenység, amely a nagy Tessedikre volt jellemző! Elhunyt 1859. január 16.-n. Temetésére két nap múlva került sor az egyházmege több lelkészének, valamint a község lakosainak részvételével.

Smidt Mihály ev. lelkész - a későbbi esperes- tudósítása szerint, Szabados Pál oroszlányi lelkész, esperes, az udvaron és a temetőben mondott imát, a templomban az oltár előtt, Karsai Já-

nos Csákvári lelkész úr ékesszólóan fejtette ki a vigasztalás igéjét: János ev. 14, 19. alapján. Ezután Szabados Lajos száki lelkész a szószékre lépve a lelképásztori kötelességről szolt Ezekiel 34, 1-4 alapján.

Az orgonánál Zatkali János oroszlányi tanító és Bertalan István helyi tanító szolgált. A templomi gyászszertartás után, - roppant néptömeg kíséretében- elindult a gyászmenet a sírkert felé, a három vallásfelekezet harangjainak zúgása közben. A sírnál Horeczki Gedeon velegi lelkész méltatta a 90 éves, hivatalát 56 évig viselt Tessedik Sámuel lelkész, a dunántúli ev. egyházkerület nesztorának életművét.

A szép különleges alakú sírkövet, - amely itáliai hatást tükröz – a mai napig becsben tartja az evangélikus gyülekezet és a helyi lakosság. A halottak napja környékén a Bokodi Nyugdíjas Klub elhelyezi a Tisztelet koszorúját az emlékkövön.

F o r r á s : http://medit.lutheran.hu/sites/medit2.lutheran.hu/files/medit/1783_1905.pdf

Dunántúli Ev. Egyház Ordinációs Könyv Filmszám: 29068. /143 old./

Surd ev. anyakönyv, filmszám: A 2096. szám: 89/1-3.

Aszód ev. anyakönyv, filmszám: A 1974, 13/1 kötet

Bokod ev. anyakönyv, filmszám: A 2604, 122/1 kötet

Penyigei Dénes: Tessedik Sámuel, 37-39, 47. old. Akadémiai Kiadó 1980.

Tessedik Sámuel: Önéletleírás 117. lt.

Protestáns Egyházi és Iskolai lap. 1859-01-29 149. old.

Podmaniczky család levéltára. MTA levéltár Bertók János.

Bokod története... Czunyiné dr. Bertalan Judit. /2005/

Összeállította: Szücs János

ARATÓNAP RENDAHGYÓAN

Ácson évek óta hagyomány, hogy július első vasárnapján aratónapot tartunk. Az idei évben a járvány okozta helyzet miatt nem terveztük Isten mégis gondoskodott arról, hogy az alkalom meglegyen. Ezúttal váratlan helyről, az iskola részéről jött az ösztönzés. Az iskolakertben ugyanis egy darab földbe búzát vetettek, oda azonban a modern aratógépek nem tudnak bemenni. Így az iskola vezetése részéről érkezett a segítségkérés: azok a férfiak, akik az aratónapon aratni szoktak, nem segítenek-e levágni a termést? Erre alapozva úgy döntöttünk, ha rendhagyóan is, de megszervezzük a programot. A helyszín az iskolaudvar volt, ide vártuk az érdeklődőket július 5-én, vasárnap reggel. A férfiak beálltak a rendbe, néhány asszony a marokszedést vállalta. Természetesen arra is odafigyeltünk, hogy egy-két vállalkozó fiatal elkezdenek az idősebbek tanítgatni, hogyan is kell csinálni. Amikor a learatott gabonát keresztbe raktuk, megszólalt a harang, és ide, szabadtérre hívogatta a híveket istentiszteletre. A szép számmal összegyűlt gyülekezet előtt József történetéből szolt az ige, a felelős gondolkodásról, életről adott tanítást. Istentisztelet után finom pogácsát osztott egy testvérünk. Biztonsági okokból azonban a máskor egész napos programot itt befejeztük. Az alkalom az EFOP-1.3.7-17-2017-00283 „Hittel Ácsért” program keretében került megvalósításra.

ÁCSON TÖRTÉNT

Sajnos, az ácsi gyülekezetben a szokásos családós táborunkat a járvány elvitte, de napközis jelleggel sikerült megtartanunk egy családós tábort, családós programot július 30. és augusztus 2. között. Csütörtökön mindjárt belesapunk a közepébe: a kislódi Sobri Jóska Kalandpark várt bennünket. Útközben Tézskútton álltunk meg, ahol a búcsújáró templom kellemes kertjében, a szabadtéri oltár előtt tartottuk napi áhítatunkat. Az aranyborjú történetét kezdtük olvasni a bibliaolvasó kalauz szerint, ekkor is, a tábor többi napján is erről szólt az igei üzenet. A kalandparkban mindenki megtalálhatta a neki kedves szórakozást vagy ügyességi feladatot: bobozás, akadálypálya, lombkorona-ösvény, gokart és ki tudná felsorolni, mi minden várt bennünket! Az igazán bevállalósok ugrottak, drótkötelen csúsztak a tó felett stb. Szép időnk volt, jó kedvvel telt a nap, majd jó étvágygal ettük a finom ebédet. Pénteken Mosonmagyaróvár várt minket. Út közben Héderváron álltunk meg, a krump-libogár- szobornál. Annak emlékére állították, hogy hazánkban először itt találkoztak ezzel a kártevővel. A parkban a reggeli áhítatra is elcsendesedtünk, vetettünk egy pillantást a kastélyra, és indultunk tovább. Mosonmagyaróváron a számtalan csodát és érdekességet kínáló „Futura Élménypark” volt a célunk. Csillagászati előadás és fizikai-kémiai kísérletek átvittak el, kipróbálhattunk érdekes dolgokat, megismerkedhettünk világunk törvényszerűségeivel, meglepetéseivel. Hazatérésünk után a Piskóta Étterem várt finom ebédrel. A szombat helyben zajlott, a templomban reggeli áhítattal kezdtünk, majd kézműves foglalkozás várt minket: levendulás zsákokat, kulcstartót, készítettünk. Ebéd után különleges dolgoknak lehettünk részesei: először néptncot, népi játékokat tanulhattunk, majd a Hungarikummá nyilvánított magyar szablyavívásról tartott nekünk bemutatót Somogyi Előd és társa. A hevenyészett „edzés”, amiben a gyerekek is részt vettek nagyon jól sikerült. Vasárnap az istentiszteleten fejeztük be a tábort, ahol elénekeltük a táborban megtanult énekeket, és az 1. korintusi levél alapján (10,6-14) foglaltuk össze az elmúlt napok igei útmutatását. [Az alkalom az EFOP-1.3.7-17-2017-00283 „Hittel Ácsért” program keretében ke-](#)

[rült megvalósításra.](#)

HAGYA-TÉK-A, Augusztus 20. Ácson

Augusztus 20-án a korábbi évekhez képest is szép számmal fogadták el meghívásunkat ácsiai és vidékiek egyaránt egy közös hagyományörző délutánra. Több vendégünk volt, akik különböző termékekkel mutatkoztak be: textil babák, bőr ékszerek, dísz tárgyak, mogyorókrém, méz, homoktövis termékek, az „Ácsi Chili” termékei egyaránt megtalálhatóak voltak. A templomban Chabat Éva, a katolikus gyülekezet kántorának orgonajátéka és éneke töltötte be lelkünket. A gyülekezeti házunkban Orbán Ilona festőművész „koronás képei” várták az érdeklődőket, egy kis kiállításon megemlékeztünk Trianon évfordulójáról, valamint egy egyházművészeti témájú kiállításon is volt: egyházi és helyi, ácsi pecsétek, bélyegzők, illetve lenyomataik kerültek bemutatásra. A templom előtti székenyövekhez kapcsolódva az egy-

házfegyelméről is láthattak egy kis tárlatot a megjelentek. Gyülekezeti termünkben népviselet-kiállítás, illetve régi ácsi viseletek bemutatója volt. Működött a toronytúra, a kemence és a bográcsok, a lángossütő. Este „tábortűz” (örömtűz) köré ültünk, és Somogyi István gitárjátéka mellett sokat énekeltünk. A napot tűzijáték zárta egy testvérünk felajánlásából. A Természetjáró Bakancsos Klub felállított sátrában késő estig folyt a beszélgetés.

Gerecsei Zsolt

Ez is a rendezvény egyik célja: alkalmat teremteni a közösség megélésére. A program az EFOP-1.3.7-17-2017-00283 „Hittel Ácsért” program keretében került megvalósításra.

„Ars Sacra”, először Ácson

Az ácsi gyülekezet először kapcsolódott be az Ars Sacra rendezvénysorozatba, mely tkp. a „nyitott templomok” gondolatára építve különböző programokkal várja az érdeklődőket. Ácson szeptember 20-án „templomtúrát” ajánlottunk, majd mesedélután kézműveskedéssel. Az érkezők végigjárhatták a templomudvart, a templomot, a padlását, a tornyot, megismerkedhettek az épület és a gyülekezet történetével. Ebben Jenei István presbiterünk volt segítségünkre, aki nemcsak szeretettel gondozza a templomkertet, de évek óta szakavatottan vezeti a toronytúrákat is aug. 20-án. A templom bejárása után egy vidám mesét hallgathattak meg a megérkezett gyerekek és

szüleik, mely egy kiscica szemén keresztül mutatta be egy több lakásos ház életét. Földes Zsuzsi papírszínház segítségével mondta el a mesét, majd Éva néni vezetésével papírcicákat készítették az ügyes kezek. Az első alkalommal meghirdetett „Ars Sacra” ácsi programra érkeztek helyből gyülekezeti tagok, gyerekek, hittanosok szüleikkel, és Győrből is volt két érdeklődő vendégünk.

ÉLMÉNYBICIKLIZÉS

Nagy fába vágta a fejszét a bokodi református gyülekezet apraja és nagyja, amikor egy kis közös csapatépítő élménybiciklizésre szánta el magát. Közel 30-an gyűltünk össze október 10-én szombaton délután a parókiaudvaron, hogy közösen tekerjünk egy kicsit a faluban és annak határában, hogy aztán a szőlőhegyre felérve gyülekezetünk egyik presbitere; Czunyiné dr. Bertalan Judit meghívását elfogadva szőlőjűkben frissítőt és szendvicset magunkhoz véve közösen egy jóízű beszélgetéssel és játékokkal zárjuk a napot. Úgy gondolom, nagyszerű délutánnak lehettünk a részesei! A tervünk az, hogy ha Isten is akarja és élünk, akkor november 14-én egy hosszabb túrát is megtegyünk Bokod-Kecsikéd-Környe vonalán mintegy 25-30 km-t megtéve. Várjuk minden kedves érdeklődő testvérünk jelentkezését ezúton is!

Kovácsné Gombos Tímea

ÁCSI CSAPATÉPÍTÉS

A dolog úgy kezdődött, hogy a nyárra tervezett táborunkat le kellett mondani, mert sok jelentkező visszamondta a járványhelyzet miatt. Amikor a segítőkkel megbeszélést tartottunk, viccesen mondta valaki: most kellene elmenni táborozni, gyerekek nélkül! Mennyivel többet tudnánk beszélgetni! De mivel a legkomolyabb dolog a vicc, elindult egy gondolat: mi lenne, ha tényleg elmennénk azokkal, akik évről évre segítenek nekünk a táborozásokban, a gyerekek közti szolgálatban. Mivel szinte mindenki „vevő” volt a gondolatra, július 9-én 11 fővel elindultunk Szatmárba. Kölcse a Medve Kúriában nemcsak kellemes szállás, barátságos környezet, de gasztronómiai élmények sora is várt bennünket. Házigazdáink, Marika, Gyuszi és segítők, Krisztina elkényeztettek bennünket. Minden nap

megnéztünk valamit a környék csodáiból: Tákos, Csaroda, Tiszacsécse, Tárpa templomait, Magyar Luby-kastélyát és csodálatos rózsakertjét, pálmaházát, Tiszacsécsén a Móricz-házat, Túr-

vándiban a vízimalmot. Nagy sétát tettünk Kölcse a falu körül, a Túr partján. Lelki program volt a tiszacsécsei parókiakertben a zsolttáros sétány, ahol nemzetünk nagy színészei hangján, séta közben egy-egy zsolttárt hallhattunk a békés, gyönyörűen parkosított kertben. Minden nap kis „csapatépítést” is tar-

tottunk Szépné Czippán Noémi vezetésével. A gyülekezeti létünkről, a közösségben elfoglalt helyünkről, szolgálatainkról beszélgettünk. Sok mosoly, nevetés, de sok meghitt, elcsendesítő, könnyeztető perccel is átélünk. Azt gondolom, akik a szolgálatokban sokszor „csak” munkatársak voltunk, most lelkileg is sokkal közelebb kerültünk egymáshoz. Vasárnap a kölcsei gyülekezetben vettünk részt istentiszteleten, Gyöngyösi Szabolcs lelkipásztor szolgálatát hallgattuk. Őt egy korábbi délutánra is meghívtuk, és nagyon sok érdekességet hallhattunk az ottani egyházi életéről, sokat nevtünk izes kifejezéseiben, valódi népi bölcsességein, és tisztelt hallgattuk elkötelezettségét, hitvallását. A „hosszú hétvége” nagyon rövidnek bizonyult, de más alkalommal folytatjuk!

Gerecsei Zsolt